Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul centru) (jud. Diana Tricolici)
Dosarul nr. 2r-2188/24
2-23030911-02-25r-24072024

D E C I Z I E

25 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Malîi Ala
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către Cebotari Marin,

în cauza civilă, la contestația depusă de Cebotari Marin către Burian Cristina, executorul judecătoresc Tihonovici Alexandr privind contestarea actelor executorului judecătoresc,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 iunie 2024, prin care contestația s-a respins ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La data de 04 februarie 2023 (conform plicului anexat), Cebotari Marin a depus în instanța de judecată cerere către Burian Cristina, reprezentantul legal al creditorului Cebotari Adrian, executorul judecătoresc Tihonovici Alexandr privind contestarea încheierii nr.014p/a-183/20 din 25 ianuarie 2023 și anularea borderoului de calcul a cheltuielilor de executare.

În motivarea cererii debitorul a invocat că, în procedura de executare a executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr, se află documentul executoriu nr.2-419/19 din 04.11.2019, eliberat de Judecătoria Chișinău (sediul Centru), prin care a fost dispusă încasarea din contul lui Marin Cebotari în beneficiul Cristinei Burian în interesul minorului Andrei Cebotari pensia de întreținere, în mărime de ¼ din salariu și alte venituri, până la atingerea majoratului de către minor. Menționează că, prin încheierea executorului judecătoresc nr. 014p/a-183/20 din 05.01.2021, a fost dispusă continuarea procedurii de executare a documentului executoriu, efectuarea reținerilor din veniturile debitorului la locul de muncă, încasarea cheltuielilor de executare.

Relevă că, prin încheierea executorului judecătoresc nr. 014p/a-183/20 din 05.01.2022 a fost dispusă determinarea cuantumului pretinsei restanțe la plata pensiei de întreținere, dispusă încasarea forțată a restanței.

Totodată, Cebotari Marin susține că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău nr. 25-376/2022 din 18.04.2022, a fost dispusă anularea încheierii executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr nr. 014 p/a-183/20 din 05.01.2022 prin care s-a determinat restanța la plata pensiei de întreținere, și încheierea nr. 014 p/a-183/20 din 05.01.2022 privind efectuarea reținerilor din veniturile debitorului, au fost anulate și pct. 5-8 din borderoul de calcul al cheltuielilor de executare nr. 014 p/a-183/20 din 05.01.2022, ca fiind neîntemeiate.

Debitorul subliniază că, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1348/22 din 04.07.2022 a fost menținută fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău nr. 25-376/2022 din 18.04.2022.

Afirmă că prin încheierea executorului judecătoresc nr. 014p/a-183/20 din 25.01.2023, a fost dispusă continuarea procedurii de executare, obligat angajatorul să rețină și să achite pensia de întreținere (fără a fi indicat începând cu ce dată), dispusă încasarea din contul debitorului obligației, a cheltuielilor de executare.

Explică debitorul că, nu are restanțe la plata pensiei de întreținere, inclusiv la data de 25.01.2023, a efectuat benevol plata obligației, anticipat/în avans, inclusiv în tot cursul anului 2022. Susține că, legea permite plata obligației în avans, creditorul procedurii a acceptat mijloacele bănești, acceptând astfel plata în avans.

Debitorul specifică că la momentul emiterii încheierii contestate, nu sânt circumstanțe /temeiuri de a continua procedura de executare silită, odată ce obligația de plată, se execută benevol. Astfel, Cebotari Marin, nu este de acord cu încheierea executorului judecătoresc nr.014p/a-183/20 din 25.01.2023 și cu borderoul de calcul a cheltuielilor de executare. Totodată, debitorul relevă că, nu este de acord cu borderoul de calcul a cheltuielilor de executare nr. 014p/a-183/20 din 25.01.2023, având în vedere că, pentru Marin Cebotari nu se face clar, care copii și cui ar fi fost eliberate, necesitatea stringentă a unor astfel de copii, solicitantul copiilor etc. la fel nu îi este clar ce fel de scrisori au fost expediate de executor și cui, care a fost necesitatea, nu a fost prezentată dovada de plată a cheltuielilor pretinse spre încasare.

Debitorul Cebotari Marin consideră că, încheierea executorului judecătoresc nr.014p/a-183/20 din 25.01.2023 cu borderoul de calcul al cheltuielilor de executare, sunt ilegale.

Cu trimitere la legislația internațională și națională, debitorul Cebotari Marin solicită:

a) recunoașterea ca ilegală a încheierii executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr nr.014p/a-183/20 din 25.01.2023, prin care a fost dispusă continuarea procedurii de executare a documentului executoriu, efectuarea reținerilor din veniturile debitorului la locul de muncă, încasarea cheltuielilor de executare. Repunerea în termen, ca fiind omis din motive întemeiate, și anume din motivul necunoașterii despre încheierea executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr nr. 014p/a-183/20 din 25.01.2023, de până la 25.01.2023;

b) dispunerea anulării borderoului de calcul a cheltuielilor de executare nr. 014p/a-183/20 din 25.01.2023 a executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr; c) încasarea din contul cet. Cristina Burian în beneficiul cet. Marin Cebotari, a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în cauza data.

La data de 22 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, creditorul Burian Cristina a depus referința, asupra cererii de contestare, solicitând respingerea cererii. În susținerea poziției, creditorul Burian Cristina a menționat că, cererea de contestare a acțiunilor și actelor executorului judecătoresc înaintată de Cebotari Marin, a fost depusă peste termenul legal de atac. Iar solicitarea de repunere nu este întemeiată, or motivele invocate sunt nejustificate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 iunie 2024 s-a respins ca fiind depusă tardiv, cererea depusă de Cebotari Marin către Burian Cristina, executorul judecătoresc Tihonovici Alexandr privind contestarea încheierii nr.014p/a-183/20 din 25.01.2023 și anularea borderoului de calcul a cheltuielilor de executare.

Nefiind de acord, la data de 10 iulie 2024, Cebotari Marin a depus cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii primei instanțe din 26 iunie 2024, prin care a solicitat repunerea în termenul de recurs. Ulterior, la data de 17 octombrie 2024 a depus cererea de recurs suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 iunie 2024 și emiterea unei noi decizii de admitere a contestației.

În motivarea recursului partea recurentă a indicat, că contestația împotriva încheierii executorului judecătoresc Alexandr Tihonovici nr. 014p/a-l83/20 din 25.01.2023, a fost depusă în termen. Iar prin faptul respingerii ca tardive a contestației s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, manifestat prin refuzul autorității judecătorești de a examina în fond contestația depusă în termenul legal. Or, la caz, este cert că contestația a fost depusă prin intermediul poștei terestre. Astfel, fizic nu este posibil ca o scrisoare, realizată pe cale terestră, să fie prezentată spre expediere și să fie recepționată de destinatar, în aceeași zi, potrivit concluziilor eronate, vădit tendențioase a instanței de fond. În al doilea rând, recurentul pretinde că instanța de fond, intenționat, a interpretat eronat amprentele sigiliilor factorilor poștali, în vederea înrăutățirii intenționate a situației recurentului. Relevă că plicul în care se regăsea contestația depusă, are aplicat pe el ștampila, care indică data la care a fost prezentată spre expediere trimiterea poștală nr. RF114947018BE din 04.02.2023.

Notează că având în vedere că contestația a fost depusă cu respectarea termenului stabilit de lege, instanța urma să o examineze în fond, iar solicitarea de repunere în termen , deși nu era omis, a fost realizată ca o garanție procesuală.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul judiciar constată că, încheierea judecătoriei Chișinău (sediul centru) a fost comunicată recurentului la data de 05 iulie 2024, prin intermediul poștei electronice, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 10 iulie 2024, cu respectarea termenului legal de contestare stabilit de art. 425 Cod de procedură civilă, nefiind necesară repunerea în termenul de recurs.

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Analizând argumentele recurentului, prin prisma actelor cauzei și a normelor incidente speței, Colegiul ajunge la concluzia că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanțe și restituirea spre rejudecare a cauzei, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă , instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată".

În acord cu art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Din materialele cauzei rezultă, că la data de 04 februarie 2023 (conform plicului anexat), prin intermediul poștei terestre Cebotari Marin a depus în instanța de judecată o contestație către Burian Cristina, reprezentantul legal al creditorului Cebotari Adrian, executorul judecătoresc Tihonovici Alexandr privind contestarea încheierii nr.014p/a-183/20 din 25 ianuarie 2023 și anularea borderoului de calcul a cheltuielilor de executare.

Prima instanță, prin încheierea din 26 iunie 2024 a respins ca fiind depusă tardiv, contestația depusă de Cebotari Marin către Burian Cristina, executorul judecătoresc Tihonovici Alexandr privind contestarea încheierii nr.014p/a-183/20 din 25.01.2023 și anularea borderoului de calcul a cheltuielilor de executare.

Pentru a dispune astfel, prima instanță a reținut că, debitorul Cebotari Marin a înregistrat

cererea de contestare la data de la 27 februarie 2023, privind anularea încheierii nr.014p/a-183/20 din 25 ianuarie 2023 și anularea borderoului de calcul a cheltuielilor de executare, emise de executorul judecătoresc Tihonovici Alexandr, fapt confirmat prin ștampila Judecătoriei Chișinău (sediul centru), aplicată pe contestația înaintată. Prin urmare, debitorul Cebotari Marin a omis termenul de 10 zile de contestare a încheierii, astfel că urmează a fi respinsă ca fiind depusă tardiv contestația acestuia.

Colegiul judiciar consideră soluția primei instanțe neîntemeiată, fiind rezultată din aprecierea eronată a circumstanțelor de fapt și a normelor de drept.

Conform art. 161 alin.(1) din Codul de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acţiunile/inacţiunea acestuia pot fi contestate de către părţi şi de alţi participanţi la procesul de executare, precum şi de terţii care consideră că prin actele de executare sau acţiunile/inacţiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege.

(2) Cererea privind contestarea actelor de executare sau acţiunilor/inacţiunii executorului judecătoresc se înaintează în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chişinău, în instanţa de judecată în a cărei circumscripţie camera teritorială a executorilor judecătoreşti a stabilit competenţa teritorială a executorului judecătoresc.

Iar dispozițiile art. 66 alin. (2) din Codul de executare stabilesc că, încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii şi poate fi contestată, în termen de 10 zile de la data comunicării, în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc îşi are sediul sau, în cazul municipiului Chişinău, în instanţa de judecată în a cărei circumscripţie camera teritorială a executorilor judecătoreşti a stabilit competenţa teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Contestarea încheierilor executorului judecătoresc nu poate fi temei de suspendare a executării, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul cod.

Conform art. 66 alin. (2) Cod de executare, încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii și poate fi contestată, în termen de 10 zile de la data comunicării, în instanța de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, potrivit art. 162 din Codul de executare, actul de executare întocmit de executorul judecătoresc poate fi contestat de participanții la procesul executare în termen de 15 zile, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 67 alin. (1) și (7) din Codul de executare, actele executorului judecătoresc se trimit destinatarului prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, sau prin orice alt mijloc care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui (telegramă, fax, email etc.) ori se înmînează personal destinatarului ori altor persoane indicate la alin.(2) de către executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părţii interesate.

Termenul de contestare curge de la data indicată în avizul de primire, în confirmarea transmiterii documentului sau în procesul-verbal de înmânare a actului persoanelor indicate la alin.(2) și (3), sau de la data comunicării actului în modul prevăzut la alin.(4).

Potrivit art. 110, art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanţa (judecătorul), participanţii la proces şi alte persoane legate de activitatea instanţei trebuie să îndeplinească

anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanţa judecătorească.

Iar potrivit art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

După cum rezultă din materialele cauzei, în procedura de executare a executorului judecătoresc Tihonovici Alexandr, se află documentul executoriu nr.2-419/19 din 04.11.2019, eliberat de Judecătoria Chișinău (sediul centru), prin care a fost dispusă încasarea din contul lui Marin Cebotari în beneficiul Cristinei Burian în interesul minorului Andrei Cebotari pensia de întreținere, în mărime de ¼ din salariu și alte venituri, până la atingerea majoratului de către minor.

Prin încheierea executorului judecătoresc nr. 014p/a-183/20 din 25.01.2023, a fost dispusă continuarea procedurii de executare, obligat angajatorul să rețină și să achite pensia de întreținere (fără a fi indicat începând cu ce dată), dispusă încasarea din contul debitorului obligației, a cheltuielilor de executare.

La data de 25 ianuarie 2023, încheierea și borderoul în cauză au fost comunicate părților procedurii de executare prin intermediul poștei electronice, debitorului prin e-mail: marin.cebotari@mfa.aov.md; marin.cebotari@amail.com.

Nefiind de acord cu încheierea executorului judecătoresc nr.014p/a-183/20 din 25.01.2023 și cu borderoul de calcul a cheltuielilor de executare, la data de 04 februarie 2023 (conform plicului anexat), prin intermediul poștei terestre Cebotari Marin a depus în instanța de judecată o contestație solicitând anularea încheierii nr.014p/a-183/20 din 25 ianuarie 2023 și a borderoului de calcul a cheltuielilor de executare.

Reieșind din dispozițiile art. 67 Cod de executare și art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă, la caz termenul de contestare a început a curge la data de 26 ianuarie 2023 și a expirat la data de 06 februarie 2023 (următoarea zi de lucru) având în vedere că data de 04 februarie 2023 a fost zi de sâmbătă.

Totodată, la caz se reţin drept relevante și prevederile art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele băneşti au fost predate la oficiul poştal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

În speță, după cum s-a expus mai sus, debitorul Cebotari Marin a depus contestația prin intermediul factorului poștal terestru, iar conform ștampilei de pe plic, aceasta a fost predată la Oficiul poștal la data de 06 februarie 2023, cu respectarea termenului legal de contestare (f.d. 15 vol. I).

Subsecvent, prima instanță eronat a luat drept bază de calcul a termenului data când plicul a ajuns și a fost înregistrat la Judecătoria Chișinău(sediul centru) fără a ține cont de faptul că contestația a fost depusă prin intermediul poștei terestre și de prevederile art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil conchide că, contestația depusă de Cebotari Marin la data de 06 februarie 2023, împotriva încheierii nr.014p/a-183/20 din 25.01.2023 și anularea borderoului de calcul a cheltuielilor de executare este depusă în termen, nefiind necesară repunerea în termen.

În acest aspect, este evident că instanța de fond a examinat în mod arbitral cererea privind repunerea în termen și a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a intra în esența argumentelor invocate de către Cebotari Marin.

În concluzie Colegiul civil reliefează, că prima instanță, incorect și neîntemeiat a respins contestația pe motiv de tardivitate, fără a o examina în fond, situație care impune adoptarea soluției de admitere a recursului și casarea încheierii contestate or, prin aceasta se îngrădește dreptul recurentului de acces la justiție.

Accesul liber la justiţie fiind consacrat ca un drept ce presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct şi nemijlocit în instanţa de judecată, pentru apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime, drept care conform art. 20 alin. 2 al Constituţiei nu poate fi îngrădit de nici o lege.

Mai mult ca atât, potrivit art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În acest sens prezintă relevanță și jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Golder împotriva Marii Britanii - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiași Raport) în care s-a apreciat că „se poate concepe cu greu că există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanţele judecătoreşti”.

Conform art. 6 pct. 1 al Convenţiei pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale „Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil...”.

Orice limitare a accesului liber la justiţie, reprezintă o încălcare a unui principiu constituţional fundamental şi a unor standarde internaţionale universale.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul civil consideră întemeiată cererea de recurs și casează încheierea contestată, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău notează că la rejudecarea cauzei, prima instanța urmează să țină cont de cele relatate în prezenta decizie și să adopte acte judiciare temeinice și legale.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Cebotari Marin

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 iunie 2024, emisă în cauza civilă, la contestația depusă de Cebotari Marin către Burian Cristina, executorul judecătoresc Tihonovici Alexandr privind contestarea actelor executorului judecătoresc, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în aceeași instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Anton Marina

Judecătorii Malîi Ala

Cojocaru Olga